

Editorial

Konference Odpady a podniky jde do nových oblastí

Třetí ročník konference Odpady a podniky, na kterou dnes připojujeme přihlášku, bude také letos hledat průřezová témata.

Prvním z nich bude implementace zákona o integrované prevenci a její dopady do praxe. S prezentací problematiky integrovaného registru znečišťování, centrální ohlašovny a integrované prevence vystoupí Ing. Bc. Jan Maršák, vedoucí oddělení IPPC na Ministerstvu životního prostředí.

Ing. Jan Gemrich z Výzkumného ústavu maltovin a Ing. Petr Honškus (SPF Group, v.o.s.) budou hovořit o svých zkušenostech a o problémech, s nimiž se setkali při řešení projektů integrované prevence.

MUDr. Miroslav Šuta seznámí účastníky s problematikou nové chemické legislativy REACH: východiska, implementace, dopady do praxe. Na závěr prvního tématu bude zástupce Svazu průmyslu a dopravy referovat o iniciativě Svazu na změnu ekologické legislativy tak, aby vytvořila příznivější podnikatelské prostředí.

Druhý blok konference se bude věnovat Plánům odpadového hospodářství velkých původ-

ců, zejména jejich praktickým aspektům. Zástupci krajských úřadů seznámí se svými zkušenostmi z práce nad POH původců, které by v listopadu už vesměs měly být hotovy.

Ing. Kvítek ze společnosti Inisoft se bude věnovat spíše problematickým bodům přípravy metodického pokynu pro POH.

V závěrečném bloku, zaměřeném na „servisní služby“ v odpadovém hospodářství,

bude mít přednášku Ing. Jiřina Výšejnová (Envifinance, s.r.o.) o možnostech financování projektů pro odpadové hospodářství.

Na konferenci bude rovněž prezentován systém certifikace firem v OH, jak ho připravuje AOS Eko-kom, a.s., s cílem podpořit zvyšování kvality odpadářských služeb pro své klienty. Loňský druhý ročník konference se setkal

s velmi příznivým ohlasem. Doufám, že to bude u tohoto ročníku podobné a setkáme se v hojném počtu počátkem listopadu v Praze.

Jarmila Šťastná

šéfredaktorka časopisu Odpady

Konference ODPADY a PODNIKY

se koná 10. listopadu 2005 od 9.30 hod.
v Konferenčním sále
Kongresového centra Praha

Tematický rámec konference:

- Evropská teorie a praxe (IPPC, IRZ, nová chemická legislativa REACH)
- Plány odpadového hospodářství původců (metodické vedení a legislativní otázky, pohled krajského úřadu...)
- Servisní služby v odpadovém hospodářství (financování projektů pro odpadové hospodářství, certifikace, kolektivní systémy pro zpětné odběry)

Uzávěrka přihlášek je 31. října 2005.

Více informací:

www.ihned.cz/odpadovedny
seminare@economia.cz
tel. 233 071 431

Odpady

České sklárky čeká do roku 2009 modernizace

Tuzemské sklárky čeká do roku 2009 modernizace, která by mohla stát zhruba 2 miliardy korun. Většina úložišť odpadu zatím nesplňuje předpisy Evropské unie, například na odplynění skládek, u řady skládek chybí fóliové těsnění. Těmto požadavkům by přitom právě do roku 2009 měly vyhovovat i sklárky v České republice. Počítá s tím vyhláška ministerstva životního prostředí, která nabyla účinnosti 5. srpna.

V České republice je celkem 377 skládek. Kdyby se vycházelo z předpokladu, že v roce 2009 by nevyhovovalo 60 %,

znamenaloby to modernizaci 226 skládek, dodalo ministerstvo. Očekává, že u některých se to nevyplatí, takže úpravy neminou asi 200 skládek.

Tam, kde jde jen o méně závažné nedostatky, jako je špatné oplocení, lze zjednat nápravu. Některé sklárky ale bude zřejmě nutné zavřít, například pokud nemají těsnící fólii. Větší investice třeba do odplynovacího zařízení se podle důvodové zprávy nevyplatí u malých skládek. Náklady na úpravu

skládek by neměl nést státní rozpočet, ale provozovatelé, včetně obcí.

9. Mezinárodní veletrh obnovy materiálů, energie a udržitelného rozvoje

26.-29. října 2005

Výstaviště Rimini, Itálie

přímá linka pro vystavovatele, informace,
vstupenky: Ing. Jan Voda, tel.: 224 312 163
e-mail: j.voda@ics-prague.cz
www.ecomondo.it

Produkce odpadů v ČR loni vzrostla na 29,4 mil. tun

Celková produkce odpadů v České republice v roce 2004 činila 29,4 milionu tun, což bylo o milion tun více než v roce 2003. Přes 90 % odpadů (26,6 milionu tun) vyprodukovaly podniky, zbytek byl komunální odpad. Produkce nebezpečných odpadů se zvýšila o 200 tisíc tun na 1,4 milionu tun. Vyplývá to z údajů Českého statistického úřadu.

I přes tento růst je situace lepší než před několika lety. Například v roce 2000 se v Česku podle dřívějších statistických dat vyprodukovalo celkem 43,6 milionu tun odpadů, z toho nebezpečných odpadů bylo 2,6 milionu tun.

Produkce komunálního a živnostenského odpadu zůstává na zhruba stejné úrovni jako v roce 2003. Loni se zvýšila o kilogram na 279 kilogramů na obyvatele.

Data o komunálním odpadu tvoří údaje o odpadu z provozu domácností, odpadu z čištění veřejných komunikací a prostranství a při udrž-

bě veřejné zeleně. Do živnostenského odpadu patří odpady podobné komunálnímu odpadu, které vznikají z nevýrobní činnosti a provozu živností, z úřadů a škol. Nebezpečného komunálního odpadu v roce 2004 bylo 23 tisíc tun.

Využito loni bylo 7,4 milionu tun odpadů, což je o 2,3 milionu tun více než v roce předchozím. Poměr využívání odpadů proti jejich odstraňování byl 24 % ku 23,4 % ve prospěch využívání odpadů. V roce 2003 ještě převažovalo odstraňování odpadů (30,7 %) nad využíváním odpadů (17,7 %).

Do ČR bylo loni podle statistik dovezeno téměř 321 tisíc tun odpadů.

Z toho z členských zemí EU činil dovoz 320 tisíc tun. Mezi dovážené odpady patřily zejména železné a neželezné kovy, které tvořily 76 % dovezených odpadů, dále papír a papírové obaly, skleněné obaly, plasty a plastové obaly a odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu.

Vyhláška o elektrošrotu je připravena

Nová prováděcí vyhláška k zákonu o odpadech – vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady je hotova a čeká na své vydání ve Sbírce zákonů. Na vyhlášku čekají výrobci a dovozci elektrospotřebičů od poloviny srpna, kdy zavedla v ČR povinnost kolektivního systému sběru vysloužilých elektrospotřebičů. Zdržení ve vydání vyhlášek již dříve MŽP zdůvodnilo připomínkami Ministerstva financí.

Podle novely odpadového zákona mají výrobci od 13. srpna povinnost zajistit zpětný odběr, zpracování a odstranění starých elektrospotře-

bičů. Náklady na tento systém má pokrýt recyklační poplatek, který bude uveden odděleně na účtence k zakoupenému výrobku a poslouží na likvidaci zboží vyrobeného do 13. srpna. Navíc musejí výrobci a dovozci do ceny nových spotřebičů vyrobených po tomto datu zahrnout i náklady na jejich budoucí likvidaci, což zvýší cenu výrobků o několik procent.

Náklady na spuštění kolektivního systému zpětného odběru elektrozařízení přitom odborníci

z řad výrobců a dovozců odhadli na několik desítek milionů korun.

Studie: Většina lidí třídí odpad, nejvíce na Vysočině

Většina obyvatel České republiky, téměř 80 %, třídí odpad. Vždy třídí odpadky 43 % obyvatel a alespoň občas 36 %. Proti loňskému roku se tento poměr nezměnil, vyplývá ze studie, která je výsledkem výzkumu provedeného společností Factum Invenio. Nejvyšší míra třídění odpadu je v kraji Vysočina, kde odpady vždy třídí 67 % dotázaných. Naopak nejmenší počet lidí, kteří vždy třídí odpad, je v Karlovarském kraji (20 %), dále v Libereckém (22 %) a Jihočeském kraji (25 %). V Karlovarském kraji je dokonce 65 % obyvatel, kteří netřídí odpad vůbec.

Společnost Factum Invenio letos uskutečnila třetí vlnu výzkumu trhu, zaměřeného na maloodběratele – domácnosti. Do tohoto výzkumu nově zařadila otázky týkající se třídění odpadů a spokojenosti s komunálními službami. Celková spokojenost s odvozem odpadů ve městech a obcích je poměrně vysoká. Velmi či spíše je s těmito službami spokojeno 71 % dotázaných. Celkovou čistotu města nebo obce již ale nehodnotí lidé tak pozitivně jako svoz odpadu. Spokojeno je sice 51 % obyvatel, ale nespokojeno 24 % lidí.

Chcete-li odebrat měsíčník Odpady, zajistěte si předplatné na tel.: 800 11 00 22, na adrese predplatne@economia.cz nebo <http://www.economia.cz/info/od/>.

**Drtiče odpadu – dopravníky – indikátory
a separátory kovů
Kompletní linky na zpracování odpadů**

Navštivte nás na MSV v Brně,
3. - 7. října 2005,
pavilon G1, stánek 27.

ODES, s.r.o., Jaroměř,
tel.: 491 815 038, fax: 491 815 064
odes@odes.cz, www.odes.cz

Krátce

Údaje o znečišťování prostředí budou veřejně dostupné

V letošním roce proběhlo první ohlašování údajů do integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ). Ministerstvo životního prostředí je povinno každoročně do 30. září zveřejnit údaje ohlášené do IRZ za předchozí rok. Proto 30. září 2005 budou prostřednictvím webových stránek www.irz.cz poprvé zpřístupněny údaje ohlášené do IRZ za rok 2004.

Strategie financování čističek

Aktualizovanou strategii financování čištění městských odpadních vod nutnou kvůli předpisům EU na vypouštění odpadních vod schválila vláda. Na splnění evropské směrnice o čištění městských odpadních vod, zejména na výstavbu čističek, bude do roku 2010 zapotřebí zajistit zhruba 61 miliard korun.

Kabinet rozdělil povolenky

Ministři rozhodli o rozdělení povolenek na obchodování se skleníkovými plyny pro jednotlivé podniky. Ze tří předložených vláda schválila variantu, která je nejstřícnější pro chemický a rafinérský průmysl. Více emisí než v minulém roce však budou moci vypustit všechna odvětví. Z celkového počtu 436 firem, kterých se nařízení týká, o emisní povolenky nezažádalo 52 firem. Jelikož ve stanoveném termínu nepožádaly o povolení vypouštět do ovzduší oxid uhličitý, hrozí jim až pětimilionová pokuta.

Chomutov koupí další kontejnery

Chomutovská radnice se s partnerským saským městem Annaberg-Buchholz zapojí do projektu EU – Odpadové hospodářství v příhraničí. Město chce od unie získat dotaci na nákup dalších kontejnerů na třídění odpadu.

Praktik chce likvidovat lednice i další spotřebiče

Společnost Praktik, která se zaměřuje na ekologickou likvidaci lednic a mrazniček, chce v budoucnu zpracovávat i další vyřazené spotřebiče. Na vývoji nové recyklační linky spolupracuje s vědci Technické univerzity v Liberci. V minulosti už spolupracovaly obě strany i na vývoji linky na likvidaci vyřazených lednic, která od loňského listopadu funguje ve Stráži pod Ralskem.

Ve zkušebním provozu už zpracovala desítky tisíc lednic. Dvoustupňové recyklační zařízení, které zaměstnává 40 lidí, splňuje české i evropské ekologické normy. Podle obchodního ředitele společnosti Petra Linharta se na jejím vývoji podílelo kromě odborníků z Technické

univerzity v Liberci i několik dalších českých pracovišť, včetně Výzkumného ústavu textilního strojírenství v Liberci.

Podle konzultanta Luboše Hese z textilní fakulty se zaměřují na využití zejména polyuretanové tepelné izolace, která je velmi dobrým tepelným izolantem. Podle Linharta jsou velké rezervy i v dalším zpracování freonů. Praktik se zabývá likvidací lednic od začátku 90. let. Od roku 1994 je dceřinou společností německého svazu

ENTEC, který se dlouhodobě zabývá likvidací nebezpečného odpadu v zemích EU. Ročně je firma schopna ekologicky zpracovat až 150 tisíc lednic a mrazniček.

Dřevní štěrka se vozí po železnici místo kamiony

Dřevní štěrka se začala do papíren ve Štětí na Litoměřicku vozit po železnici. České dráhy společně se svým konkurentem, firmou Viamont, tak chtějí přebírat v oblasti převozu sypkých materiálů práci silničním dopravcům. Železniční přeprava zvýší podle papíren konkurenční prostředí, společnost si bude moci vybírat výhodnější nabídky. Zároveň se sníží přetíženost silniční dopravy v okolí města.

ČD uzavřely se společností Wood and Paper, která zajišťuje pro papírnu Mondi Packaging Paper dovoz surovin, kontrakt na pětileté období s plánovaným objemem přepravy 420 tisíc tun štěrky, především z Plané u Mariánských lázní a Ždírcu nad Doubravou. Kontejnerová doprava je podle železničářů cesta, jak získat nové zákazníky. ČD zajišťují ve Štětí vagony, kontejnery, nakládku a vykládku. Obsluhu vlečky řídí Viamont. Speciální přepravní zásobníky drahám pronajala rakouská firma InnoFreight Logistics. Podle ředitele spedice ČD Jiřího Hrabáče náklady na zřízení nového druhu přepravy nebyly téměř žádné.

Ve Středočeském kraji běží kampaň o třídění odpadů

Ve Středočeském kraji začala informační kampaň, která má zvýšit zájem lidí o třídění komunálního odpadu. Tento týden dostanou obyvatelé 23 středočeských měst do svých schránek takzvané startovací balíčky. Najdou v nich tašky na třídění odpadů a leták s informacemi o soutěži, které se mohou zúčastnit. Kampaň oslovuje i studenty středních škol. Kampaň je společným projektem kraje a autorizované obalové společnosti Eko-Kom. Středočeši stále zaostávají v množství tříděného odpadu za republikovým průměrem. V přepočtu na osobu vyhodili do popelnic na tříděný odpad pouhých 20,3 kilogramu, zatímco obyvatel republiky v průměru 34 kilogramů. Každý Čech by měl letos vytřídit o 2 kilogramy víc odpadu než loni, aby stát splnil recyklační kvótu danou Bruselem. Požadavek na letošek je 36 kilogramů a do roku 2008 pak 40 kilogramů.

ECO - F a.s.

- Ekologie
- Sanace
- Odpady

www.ecof.cz

Stop prodeji kradeného materiálu

Prodat ve sběrných surovinách kradené železo, kovy, kanalizační poklopy a značky již zřejmě nebude tak jednoduché. Poslanci totiž chystají zpřísnění podmínek výkupu surovin. Sběrný budou muset vést přesnou evidenci vykupovaného materiálu a zjišťovat totožnost osob, které odpad prodávají.

V Číně rekordní znečištění

Největší znečištění oxidem dusičitým na světě je nad Pekingem a severovýchodem Číny. Ukazuje to mapa získaná satelitem Envisat. Oznámila to Evropská vesmírná agentura (ESA). Toto znečištění je důsledkem mimořádného ekonomického růstu Číny v posledních deseti letech.

Centrum Brna bez kontejnerů

Historické centrum Brna je a zřejmě i zůstane bez kontejnerů na separovaný odpad. Radnice Brna-středu odmítá nainstalovat sběrné kontejnery na místa atraktivní pro výletníky. Tvrdí, že by jejich současná podoba centrum hyzdila.

Vysoké Mýto postaví stanici

Vysoké Mýto na Ústeckoorlicku vybuduje s podporou Evropské unie první fermentační neboli bioplynovou stanici v Pardubickém kraji. Zařízení, jež z odpadů vyrobí energii, přijde na 65 milionů korun.

Belgie nezvyší ekologickou daň

Belgická vláda musela upustit od zvýšení ekologické daně z nevratných obalů, které představují zejména plastové láhve. Lidé totiž začali jezdit nakupovat nápoje za hranice.

Odstraňování jedů z Boru u Skutče

Odstraňování škodlivých látek v Boru u Skutče na Chrudimsku skončí patrně již v roce 2008. Koncem března se přitom předpokládalo, že čištění této lokality, která se nachází v přírodní rezervaci Toulouvcovy Maštale, potrvá nejméně do roku 2009.

LB Mezirolí zahájí přípravu linky

Společnost LB Mezirolí může zahájit přípravu provozu mobilní linky na likvidaci stavebního odpadu ve Smolných Pecích na Karlovarsku. Získala k tomu souhlas Karlovarského kraje, který její záměr posuzoval z hlediska vlivu na životní prostředí.

Zápach sníží zakrytí nádrží

Ke snížení zápachu z pražské Ústřední čistírny odpadních vod v Bubenči, na něž si stěžují lidé v okolí, má pomoci zastřešení manipulačních nádrží na vyhníly kal, ke kterým se přidá biofiltr na čištění výparů.

Ekologie

Němci zvažují, že štědrou podporu utlumí

Německé ministerstvo hospodářství by chtělo omezit subvencování výroby elektrické energie z větrných elektráren. Dotace totiž zdrazují každou kilowatthodinu vyrobenou z větru o 0,4 centu. Všichni spotřebitelé tak podle týdeníku Wirtschafts Woche subvencují energii z větrných elektráren několika miliardami eur ročně. Důvodem je to, že subvence lákají do Německa stále více investorů, kteří doufají v zajištěný obchod na mnoho let dopředu. Klasické elektrárny vyrábějí kilowatthodinu za 2,5 centu. Elektřina z větru vyjde na dvojnásobek. Podle dosavadních pravidel přitom dostávají majitelé větrných elektráren v prvních pěti letech provozu 9 centů za jednu kilowatthodinu. Tyto náklady jsou pak

přes distributory přenášeny na konečné spotřebitele. Subvence postupně klesají a maximálně po dvaceti letech skončí.

Spolkové ministerstvo hospodářství navrhuje, aby dotace nových větrných elektráren klesla už v roce 2005 o 15 %. Tím chce zabránit, aby se stavěly větrné elektrárny na nevhodných místech. Berlín chce, aby do roku 2010 činil podíl obnovitelných zdrojů elektrické energie nejvýše 12,5 % z celkové spotřeby v Německu. Právě díky štedrým subvencím pracuje v Německu nejvíce větrných elektráren na světě. Jejich instalovaný výkon dosáhl koncem loňského roku 12 tisíc megawatt. V České republice měly větrné elektrárny ve stejnou dobu výkon 7 megawatt.

EK chce přimět výrobce aut k dalšímu snížení emisí

Evropská komise vyhlásila záměr přimět výrobce automobilů, aby do konce roku 2008 dál podstatně snížili emise škodlivin z nových vozidel. Nová legislativa má stanovit, že pevné částice vypouštěné z diesellových motorů klesnou na 5 miligramů na kilometr, což je snížení o 80 % oproti nynější normě, považované již za dosti tvrdou.

Všechna auta s diesellovými motory budou muset být vybavena novou generací filtrů. Oxidy dusíku ze stejných motorů mají klesnout na 200 miligramů na kilometr, zatímco do loňska bylo povoleno 500 a od začátku letošního roku 250 miligramů na kilometr. Tytéž látky z benzinových

motorů se mají snížit na 60 miligramů na kilometr, ve srovnání se 150 u většiny nových aut vyrobených po roce 2000. Uhlovodíků má být také minimum – 75 miligramů na kilometr, zatímco do loňska se připouštělo 200 a od letoška 100 miligramů. Evropská komise nedávno uvedla, že emise oxidu uhličitého z nových osobních automobilů prodaných na evropském trhu klesly mezi lety 1995 až 2003 o 11,8 %. Nejčistší auta pocházela z Evropy: evropské výrobce snížili emise o 11,9 % na 163 miligramů na kilometr. Silniční doprava se v Evropě podílí zhruba z pětiny na exhalacích oxidu uhličitého, z toho asi polovina jde na vrub osobním autům.

Přes polovinu Čechů je pro rozvoj jaderné energetiky

Rozvoj jaderné energetiky v České republice podporuje 54 % občanů. Vyplynulo to z letošního jarního průzkumu společnosti STEM. Přestože mají zastánci využití jaderné energie v populaci stále nadpoloviční převahu, v porovnání s rokem 2000, odkdy Temelín vyrábí elektřinu, jich výrazně ubylo. Tehdy souhlasilo s rozvojem jaderné energetiky v České republice 63 % lidí. Z dosud prováděných průzkumů STEM měla jaderná energetika nejvyšší podporu v roce 1994, a to 68 %. Na jihu Čech, tedy v okolí temelínské elektrárny, je pro rozvoj jaderné energetiky dlouhodobě téměř polovina obyvatel, letos 48 %. O bezpečnosti Temelína je přesvědčeno 58 % obyvatel z okolí elektrárny. Důvěra v její bezpečnost se přitom od jejího spuštění na konci roku 2000 mírně zvyšuje. Tehdy bylo o bezpečnosti Temelína přesvědčeno 54 % lidí z jeho okolí.

Sklárny nemají zájem o mix

Sklárny v Teplicích ztratily v posledních měsících zájem o skleněný odpad netříděný podle barvy, takzvaný mix. Sklárny požadují pouze čiré sklo.

V Poldi bude sklad starých lednic

V areálu bývalé Poldi v průmyslové zóně Kladno-východ bude sklad vyřazených lednic. Rada Středočeského kraje, která tento záměr posuzovala z hlediska vlivu stavby na životní prostředí, nemá k projektu připomínky.

Nová linka na elektroodpad

Společnost Kovohutě Příbram-nástupnická má od 1. září novou divizi Elektroodpad. Bude se zabývat sběrem a zpracováním starých elektrozařízení (malé domácí spotřebiče, počítače, monitory a ostatní kancelářská technika, televize, videa či ruční nářadí). Nová průmyslová linka bude mít roční kapacitu až 10 500 tun. Kovohutě Příbram-nástupnická se zabývá zpracováním odpadů s obsahem olova a drahých kovů, odpadů z elektrických a elektronických zařízení a vyrábí olovo a jeho slitiny. Nabízí také ekologické bezolovnaté výrobky.

Peníze na zpracování bioodpadů

Kraj Vysočina poskytne peníze na zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Grantový program Bioodpady bude mít 1,5 milionu korun pro žadatele, kteří se budou zabývat možnostmi využití odpadu ze zeleně, z domácností nebo třeba i kalů z čistíren odpadních vod. Kompostárny na zbytky zeleně v kraji fungují především ve městech; zpracovávají hlavně trávu nebo listí z městských parků.

Dalkia kupuje šťovík

Teplárenská firma Dalkia Česká republika letos odkoupí více než 1600 tun šťovíku Uteuša, který spotřebuje ve své teplárně v Krnově.

Začala sanace ve Spolaně

Ve Spolaně Neratovice začala společnost Sita Bohemia sanaci nebezpečných dioxinů. Firma musí zpracovat až 35 tisíc tun různých druhů materiálů.

Padlo obvinění za ztracené jedy

Policisté obvinili člena vedení firmy Ekobo, která je údajně zodpovědná za zmizení 40 tun nebezpečných jedů z Milovic na Nymbursku. Jedenapadesátiletému muži hrozí až pět let vězení. Jedy zmizely před pěti lety ze skladu v Mratíně u Brandýsa nad Labem.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Šťastná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, odpady@economia.cz; Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pflieger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s. využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.